

Leader Gute Ideell Förening

LLU 2.0

Jnr 2018-4248

Leader Gute
2019-11-22

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Bakgrund	2
Projektets syfte, mål och avgränsning	3
Genomförande	3
Analys och slutsatser	4
Inför framtiden	9
Projektavslut – syfte, mål, indikatorer	9

Bilaga:

Utvärdering av projektet	10
--------------------------	----

Projektnamn	LLU 2.0
Journalnummer	Jnr 2018-4248
Projektägare	Leader Gute Ideell förening, org.nr. 802497-3920
Projektid	Januari 2019 – november 2019
Beslut om prioritering LAG	2019-06-25
Beslut Jordbruksverket	2019-10-22
Författare rapport	Maria Breineder
Kontaktuppgifter	Leader Gute Ideell Förening Roma Lövsta 12, 622 54 Romakloster Telefon: 0498-501 80 e-post: info@leadergute.se

Sammanfattning

Leader Gute har under 2019 genomfört projektet ”LLU 2.0”. Projektet ligger inom insatsområdet 2.6 *Kunskap om lokal ekonomi och metoder för lokal utveckling* i Leader Gutes lokala utvecklingsstrategi. Genom att samla in erfarenheter från lokala utvecklingsaktörer med bred representation på Gotland har Leader Gute kunnat få en bild av idéer och kunskap i syfte att lägga en bra grund för fortsatt lokal och regional utveckling. Projektet har till stora delar handlat om att träffa och intervjua ett större antal utvecklingsaktörer för att på så sätt samla in synpunkter.

De utvecklingsaktörer som ingått i intervjudelen har gemensamt lyft fram frågor kring förbättringar och förenklingar vad gäller projektbaserat arbete. Bland annat efterfrågas mer stöd och hjälp kring administration, kommunikation och marknadsföring och en enklare ingång till olika finansörer via ett mer eller mindre gemensamt projektkontor. Leader Gute har översiktligt belyst svårigheter och möjligheter med föreslagna förenklingar.

Med intervjumaterialet som underlag, och de erfarenheter och kunskaper Leader Gute i övrigt har inhämtat, har förslag på åtgärder kring delar av metodutveckling för lokal utveckling inför framtiden identifierats. Dessa synpunkter och förslag utgör samtidigt ett underlag till det LAG-ägda projektet ”Gotlandsmodellen för lokal och regional utveckling”, jnr 2018-4247.

Bakgrund

Under innevarande programperiod har Leader Gute uppfattat att det finns en del övergripande frågor kring kunskap och metoder för lokalt ledd utveckling som behöver analyseras närmare och utvecklas. Ett flertal frågeställningar är svåra, eller till och med omöjliga, att utläsa ur rapporteringen från avslutade projekt. För att få en bild av lärandet och erfarenheterna i projekten, de enskilda aktörernas behov och gemensamma styrkor och svagheter, har Leader Gute velat undersöka detta närmare. Arbetet behövs för att lägga en grund för metodutveckling på olika nivåer och koppla samman behov och möjligheter som kommer såväl utvecklingsaktörer som myndigheter och andra finansörer till del.

Inför arbetet har ett antal antaganden gjorts:

- Det tycks generellt sett vara svårare för små, ideella föreningar att söka medel. Åtminstone har små, ideella föreningar uppfattningen att det är svårt att både ansöka om och få medel.
- Genomförandekapaciteten måste inte nödvändigtvis vara bättre i en större organisation eller en organisation som tidigare sökt extern finansiering.
- Det verkar som att projektägare ser sitt projekt som en enskild företeelse snarare än en pusselbit i den lokala/regionala utvecklingen.

Utifrån dessa antagen har vi försökt undersöka följande:

- Finns det några allmängiltiga och generella erfarenheter av att arbeta i projektform? Finns det några gemensamma synpunkter kring såväl svårigheter och hinder som förenklingar och förbättringar sett till dagens sätt att arbeta?

- Finns det några skillnader i upplevelsen av att arbeta i projektförhållanden, från idé till projektslut, med avseende på utvecklingsaktörens projektorganisation? Är det skillnad på olika organisationer sett till organisationens storlek, organisationstyp, projektvana etc?
- Hur ser projektägarna på sin roll i utvecklingsarbetet på Gotland och vilka inspel vill de göra på strategi- och utvecklingsarbetet framöver?

Projektets syfte, mål och avgränsning

Syftet med projektet ”LLU 2.0” har varit att öka kunskaperna om och möjligheterna till lokal utveckling utifrån utvecklingsaktörernas specifika behov. För att kunna åstadkomma detta har vi valt att undersöka hur det ser ut för ett antal utvecklingsaktörer, deras erfarenheter samt behov och förslag på förenklingar och förbättringar.

Målet med projektet har varit att besöka ett representativt urval, cirka 20 stycken, av lokala och regionala utvecklingsaktörer på Gotland och i intervjuform belysa och besvara frågor kring regional utveckling med dess olika aspekter. Intervjuerna har dokumenterats och tjänar som underlag för en analys om ändamålsenliga metoder för lokal utveckling utifrån aktörernas perspektiv.

Avgränsningen av projektet är gjord på följande sätt. Projektet är begränsat till intervjustudierna med ett antal utvecklingsaktörer/projektägare. Några andra finansiärer har inte intervjuats och någon samverkan kring framtida lösningar har således inte diskuterats med andra parter. Den typen av övergripande frågor hänskjuts till projektet ”Gotlandsmodellen för lokal och regional utveckling”. Det sammanställda intervjumaterialet har legat till grund för analys och åtgärdsförslag.

Genomförande

Projektet syftar till att öka kunskaperna om och möjligheterna till lokal utveckling utifrån utvecklingsaktörernas specifika behov. För att kunna göra detta har vi intervjuat ett antal olika aktörer som har erfarenheter från att driva olika typer av projekt. Urvalet har gjorts för att få en bredd av projektägare, projekttyper och målgrupper samt för att få en geografisk spridning.

Inom ramen för projektet ”LLU 2.0” har vi under perioden februari t.o.m. mitten av maj 2019 träffat 22 projektägare som sammantaget har haft 34 pågående och avslutade projekt. Projekten har varit helt olika sett till innehåll, komplexitet och budget. Under projekttiden har två representanter från kansliet deltagit samt vid ett fåtal möten en LAG-ledamot (totalt fem stycken). Deltagarlistor finns bilagt anteckningarna från respektive möte.

Mötet med projektägaren har ägt rum i lämplig lokal som projektägaren har fått föreslå. Det kan vara skönt för dem att få vara ”på hemmaplan”. I samband med bokning av mötet har vi föreslagit att projektgruppen i sin helhet, eller åtminstone ett par, tre stycken personer deltar för att belysa flera perspektiv från idé till projektslut. Ibland har projektorganisationen bestått av i princip en enskild person som ansvarat för allt från ansökan, genomförande till redovisning.

Utifrån efterfrågan i projektet ”Gotlandsmodellen för lokal och regional utveckling” har vi under april 2019 sammanfattat läget inför det fortsatta arbetet. Det har då givits möjlighet att vid en

avstämning förtydliga uppdraget i projekt "LLU 2.0" och skicka med frågor eller annat som kan komma det LAG-ägda projektet "Gotlandsmodellen för lokal och regional utveckling" till del.

Anteckningar från respektive möte med utvecklingsaktörerna har sammanställts till ett arbetsmaterial som använts för reflektioner och analyser.

Analys och slutsatser

Utifrån de dokumenterade intervjuerna har Leader Gutes kansli tillsammans med två LAG-ledamöter diskuterat och analyserat underlaget. Reflektioner utifrån aktörernas upplevelser respektive Leader Gutes tolkning av svårigheter i bland annat ansökningsprocessen presenteras kortfattat nedan. Därefter följer ett antal slutsatser.

Övergripande analys

Sammanfattningsvis står det helt klart att såväl olika organisationer som olika *typer* av organisationer har olika syn på att arbeta i projekt och att ansöka om extern finansiering. Tidigare erfarenheter spelar in och vana projektorganisationer och/eller individer som har erfarenheter av arbetsformen har lättare att förstå t.ex. målstyrning och den administration som trots allt krävs för att komma igång och i mål med ett externt finansierat projekt.

Organisationer som har erfarenhet av andra finansiärer än just EU-finansierade projekt kan uppleva att dessa är betydligt enklare att hantera. Som den synpunkten kan förstås är det ofta fråga om enklare driftsbidrag eller motsvarande. Det kan också handla om stödtyper som organisationen redan är van vid och därför har lättare att ansöka om stöd och rekvirera pengar.

Små organisationer (ideella föreningar, mindre företag) verkar generellt sett tycka att det har blivit svårare att söka finansiering: Dessa organisationer har också i många fall uppfattningen att bidrag till lokala utvecklingsprojekt mest går till större organisationer som "kan språket". De mindre aktörerna är generellt sett i första hand intresserade av behov av lösningar för den egna föreningen. Vidare ser man kanske inte sitt ideella arbete och sina projekt i ett större sammanhang med regional påverkan. Som exempel kan nämnas mindre vandringsleder i den egna socknen och installation av tekniska lösningar i bygdegårdar. De mindre aktörerna har svårt att tillgodose alla kompetenser som behöver finnas för att både ansökningsprocess och redovisning ska fungera på ett bra sätt. De mindre aktörerna tycks också bli lite överrumplade av den administration som tillkommer efter att man faktiskt fått sitt stöd beviljat. Rädslan för att göra fel och få problem med likviditeten gör också att osäkerheten känns betungade.

Större organisationer och/eller organisationer som är vana att söka medel och driva projekt kan i många fall arbeta med projekt inom ramen för sitt ordinarie arbete. Dessa aktörer verkar generellt sett mer trygga i sin roll. Även om man upplever administrationen som betungande infinner sig inte samma otrygghet som hos små aktörer.

Reflektioner som gjorts utifrån intervjustudien

Inledningsvis sammanfattas de reflektioner som gjorts utifrån intervjustudien. Av de synpunkter som lämnats är det stor tonvikt på svårigheter och detaljeringsgrad i ansökningsförfarande, projektadministration och redovisning. Det är få som lyfter blicken och ser sin roll i ett vidare perspektiv eller reflekterar över målstyrning, horisontella mål, effekter på regional nivå eller projektets faktiska bidrag till lokal utveckling både på kort och lång sikt.

Aktörernas upplevelser av svårigheter i ansökningsförfarandet

- När det gäller ansökan om projektstöd för just lokalt ledd utveckling upplevs att ansökningsförfarandet är komplext och ibland spretigt upplagt med e-tjänst och separata bilagor som måste lämnas in. Många som har erfarenhet av stöd via Leader har svårt att få ihop e-tjänsten med lokala mål och indikatorer, definitioner av indikatorer i e-tjänsten respektive utvecklingsstrategin. Man uttrycker att det är svårt att veta vad "Leader Gute egentligen vill ha" och upplever att man måste vara expert för att söka. Detta gäller i princip både vid ansökan om stöd och ansökan om utbetalning. Detta uttrycks både av mindre och ovana organisationer och av organisationer som bedöms ha stor kapacitet. Det är oklart var "ribban ligger" för hur omfattande ansökan med underlag behöver vara.
- Svårt med målstyrning och relativt liten förståelse för på vilket sätt de horisontella målen kan användas som verktyg för bättre projekt. Svårt att se egennytta med både målstyrning och specifikt de horisontella målen.
- Svårt att balansera projektplan, aktivitetsplan och budget. Det får varken vara för detaljerat eller för översiktligt. Det framhålls som viktigt att få hjälp med detta på ett tidigt stadium.
- Även vana projektägare har tyckt att tröskeln för att ansöka om stöd är "väl hög". Vissa medger att de lika gärna hade kunnat ge upp på grund av den detaljeringsnivå som krävs för att ta sig igenom.
- Flera projektägare berättar att de har haft omsättning av folk i projekt- och styrgrupper. Detta upplevs problematiskt och det blir svårt att lämna över information mellan olika personer och funktioner i projektet. Det blir väldigt mödosamt både att genomföra, redovisa och slutrapportera projektet. Ett par projektägare har sagt att man behöver ha en plan för hur man upprätthåller projektorganisationen under hela projekttiden men även efteråt om verksamheten ska fortsätta på något sätt.
- Flera uttrycker farhågor kring att det bara är stora organisationer som maktar med att söka och att det måste vara svårt att locka nya och/eller mindre organisationer. Risken är stor att små, men för bygden viktiga projekt, därmed går förlorade.
- Ansökningsförfarandet skiljer sig beroende på finansiering och myndighet etc. Det kan vara svårt att kombinera olika stödtyper och få hjälp med att rigga projekten så att de passar med att budgetera för projekt och efterföljande redovisning om finansieringen kommer från olika håll.
- En del känner att de har blivit bollade mellan olika finansiärer. Detta har tagit både tid och energi. Klara och enhetliga besked om vad som gäller efterlyses.
- Efterlyser generellt mer stöd under hela genomförandet. Mycket ensamarbete förekommer och det är lätt att tappa tempo.

Leader Gutes tolkning av svårigheter i ansökningsförfarandet

- Organisationer som tidigare ansökt om stöd och återkommer med ny ansökan nyttjar inte nödvändigtvis tidigare kompetens och erfarenheter varför det blir en nystart eftersom organisationen inte har tillgodogjort sig tidigare process från ansökan med liknande stöd eller annan finansiär.
- Inom Leader Gute har vi haft omfattande stöd i form av processledning inför ansökan. Trots detta upplever vi att det generellt sett ofta saknas grundläggande förståelse för projektlogik. Administration och formalia tar fokus från att vässa idéer.
- Flera projekt hade varit behjälpta av att processa idén i studiecirkelform och jobba betydligt mer med förankringen innan. Många har, trots processledning, svårt att definiera själva projektet.
- Flera projekt hade varit behjälpta av att få till förankring och spridning på ett bättre sätt. Marknadsföring kan eventuellt vara lite av en generations- och kompetensfråga.
- Mycket ensamarbete, söker stöttning i detaljer hos finansiären snarare än i den egna organisationen. Många tror att man kan få mer direkt hjälp med skrivarbete och annat.
- Att köpa in tjänsten som projektledare kan bidra till kompetensförstärkning i projektet men samtidigt bidra till stor andel ensamarbete genom att projektägaren förutsätter att projektledaren kan arbeta självständigt. Projektets syfte och mål samt själva uppdraget är inte alltid klarlagt för den ensamarbetande projektledaren. Projektorganisationen blir inte alltid det naturliga bollplanket.
- Organisationen kan ha den administrativa resursen ”på pappret” men den nyttjas inte i praktiken vilket försvårar arbetet både vid planeringen och vad som krävs under genomförandet.
- Svårt för små organisationer att utverka rätt typ av resurser och uttalad rädsla för det ekonomiska läget, likviditet, risk att göra fel etc.
- Avsaknad av rutiner för redovisning tycks vara ett genomgående faktum.
- Den administrativa kompetensen behövs hela vägen, från planering, ansöka om stöd, genomförande och redovisning. I de fall man tar hjälp först vid ansökan om utbetalning är det svårt att ”städa upp” sådant som kunde ha hanterats bättre från början och under projekttiden.

Slutsatser

Det står klart att olika typer av projektorganisationer har helt olika förutsättningar och behov av hjälp och handledning för att bidra med utvecklingsprojekt. De flesta små aktörerna kan omöjligt ha den kompetens som krävs i form av administrativt stöd och hjälp kring t.ex. kommunikation och marknadsföring.

Inför arbetet i ”LLU 2.0” gjordes ett antal antaganden:

- Det tycks generellt sett vara svårare för små, ideella föreningar att söka medel. Åtminstone har små, ideella föreningar uppfattningen att det är svårt att både ansöka om och få medel.
- Genomförandekapaciteten måste inte nödvändigtvis vara bättre i en större organisation eller en organisation som tidigare sökt extern finansiering.
- Det verkar som att projektägare ser sitt projekt som enskild företeelse snarare än en pusselbit i den lokala/regionala utvecklingen.

För att besvara de inledande antagandena har vi genom arbetet i ”LLU 2.0” kunnat se att små, ideella föreningar och jämförbara organisationer generellt sett upplever att det är komplext och svårt att ansöka om medel. Beroende på hur projekten läggs upp har vi också kunnat se att det inte finns någon omedelbar garant för att genomförandekapaciteten är bättre i en större organisation eller en organisation som till stor del är projektbaserad. Att överlåta på en person att helt, eller i vart fall i stora delar, ansvara för projektet från start till mål gör att det blir svårt att få driv i projektet och det kan också uppstå osäkerheter på flera plan. I diskussionerna med aktörerna lyfts sällan perspektivet till projektens betydelse på en regional nivå. Detta kan vara en följd av att flera projekt är relativt små, förutsättningskapande och av mer undersökande karaktär. Ofta vill man i projekten i första hand lösa en lokal fråga som i sak inte har någon regional betydelse.

Utifrån beskrivna antaganden enligt ovan försökte vi undersöka följande:

- Finns det några allmängiltiga och generella erfarenheter av att arbeta i projektform? Finns det några gemensamma synpunkter kring såväl svårigheter och hinder som förenklingar och förbättringar sett till dagens sätt att arbeta?
- Finns det några skillnader i upplevelsen av att arbeta i projektform, från idé till projektslut, med avseende på utvecklingsaktörens projektorganisation? Är det skillnad på olika organisationer sett till organisationens storlek, organisationstyp, projektvana etc?
- Hur ser projektägarna på sin roll i utvecklingsarbetet på Gotland och vilka inspel vill de göra på strategi- och utvecklingsarbetet framöver?

Den gemensamma nämnaren för upplevelserna var att det *är* krångligt att få till ett bra projekt. Saker händer under resans gång och den administrativa bördan blev oftast större än väntat. Givetvis finns undantag. Här lyfts också många positiva aspekter kring lärande och att man faktiskt fått göra något som annars inte hade varit möjligt att genomföra. Det *är* skillnad på små och stora aktörer. Några personer vittnar om att de aldrig skulle vilja jobba i projekt på ideell basis på grund av arbetsbelastningen och komplexiteten. De små aktörerna kan med hänsyn till kompetens och likviditet inte göra några större insatser. Det är just de mindre aktörerna som efterlyser mer stöd inför projektansökan men också under genomförandet. Man kan t.ex. behöva tips och råd vilken extern hjälp och kompetens man behöver för att ens kunna skaffa sig den. De intervjuade aktörerna hade svårt att göra några direkta inspel på kommande strategiarbete.

Utifrån intervjuerna och våra reflektioner av underlaget och allmänna erfarenheter i övrigt har vi kommit fram till följande viktiga slutsatser:

Om det finns en önskan att projektmedel ska vara tillgängliga för organisationer med helt olika förutsättningar behöver förenklingar, förtydliganden och stöd (hjälp) utformas på ett annat sätt än vad som idag är aktuellt. Även om utvecklingsaktörerna inte uttryckligen föreslår färdiga förslag och modeller kan vi utläsa några övergripande önskemål:

- Resonemangen landar i att det borde finnas någon form av gemensamt ”**projektkontor**” som samlar olika typer av stöd och därmed finansiärer.
- För de allra minsta aktörerna vore det bra med **övergripande projektägare** som håller i stor del av administrationen från ansökan till projektslut. De små aktörerna kan däremot stå för idéer och stora delar av konkreta aktiviteter i själva genomförandet. För Leader torde LAG-ägda så kallade paraplyprojekt vara en lämplig modell.
- Det är svårt för både små och stora aktörer att hålla med den kompetens som behövs i projekten. Många projekt blir kompetenskrävande eftersom det i sig behövs för att kunna

sköta administration och marknadsföring även om det inte är projektens primära projektidé. Det kan bli fråga om endast mindre andel av projektens budget och det kan vara svårt att hitta rätt kompetens för uppdragen. Här efterfrågas stödfunktioner av olika slag där en **pool eller nätverk** för t.ex. stöd till projektens administration nämns. Vidare finns generellt en stor brist på kompetens inom kommunikation och marknadsföring där man också skulle vilja ha hjälp med att både tänka rätt i projektplaneringen och göra rätt under genomförandet.

Risker och svårigheter med föreslagna önskemål

En av aktiviteterna i projektet har varit att belysa frågor kring metodutveckling utifrån aktörernas perspektiv men också utifrån vad som är möjligt att göra och förändra i förhållande till regelverk och samverka med andra aktörer. Regelverket i sig kan vara svårt eller till och med omöjligt att anpassa för att helt tillmötesgå efterfrågan på förenklningar. Däremot skulle finansierarna kunna avhjälpa problem och svårigheter genom att tidigt lotsa projektintressenter som vill jobba med olika finansieringskällor. Även om förutsättningarna är olika för olika stöd (kräver olika underlag, olika krav på overheadkostnader etc) kan det med rätt hjälp gå att rigga projekt utifrån sådana förutsättningar. Som exempel kan nämnas projekt som finansieras via havs- och fiskerifonden samt LOVA-bidrag. Risken är dock att detta, med hänsyn till regelverk, ansvar och rådighet, blir för svårt att lösa enbart utifrån en annan organisationsform.

Fördelar och möjligheter med föreslagna önskemål

Samordning av regelverk är naturligtvis önskvärt men knappast möjligt att få till i närtid. Samordning av finansierare skulle däremot kunna vara en framkomlig väg för att överbygga svårigheter och hinder för små aktörer, helt nya aktörer och även underlätta för redan vana aktörer. Behovet och efterfrågan på en sådan lösning finns och det bör även kunna ligga i finansierarnas intresse att tydliggöra projektfinansieringen. Det föreslagna projektkontoret skulle kunna utgöra en sådan väg in. Med bred kompetens inom området skulle ett sådant projektkontor också kunna effektivisera processer och bistå med hjälp där det behövs. Ett projektkontor skulle också kunna bistå med efterfrågad service i form av expertkunskap inom vissa efterfrågade områden, antingen genom att projektkontoret har direkt tillgång till kompetenser som efterfrågas eller att det finns någon form av nätverk som projektkontoret kan hänvisa till. Man kan tänka sig att ett projektkontor kan matcha idéer med projektägare och på så sätt även lösa frågan kring behov av övergripande projektägare för de allra minsta aktörerna.

Bygdegårdsföreningar, sockenbastuföreningar och hembygdsföreningar är många gånger i behov av rena investeringsbidrag. Ett projektkontor skulle kunna hjälpa till att lotsa projektintressenter inom denna kategori till de stöd som finns för investeringar i allmänna samlingslokaler (Boverket och Region Gotland).

Inför framtiden

För att ytterligare belysa frågor kring metodutveckling utifrån aktörernas perspektiv, men också utifrån vad som faktiskt är möjligt att göra, behöver andra finansiärer involveras i det fortsatta arbetet. Utöver förenklingar och förbättringar för projektintressenter kan det finnas samordningsvinster att göra även bland finansiärerna. Några uppenbara frågor att arbeta vidare med kan vara följande argument:

- **Lotsa rätt från början:** Det finns flera mer eller mindre överlappande stöd som enklare skulle kunna matchas vid en ökad samverkan mellan finansiärerna, t.ex. ”projektkontor” eller motsvarande. Som exempel kan nämnas projektstöd via länsstyrelsen, regionen och Leader.
- **Projektträngsel:** Inom vissa områden kan det finnas mycket pengar som ska ut inom en begränsad period. En ökad samverkan/”projektkontor” kan ha en större beredskap att möta den typen av utmaningar.
- **Gemensam kommunikation:** Det finns en mångfald av stöd inom de egna organisationerna men också andra organisationer som inte finns representerade på Gotland. En ökad samverkan/”projektkontor” bör kunna samordna information om vilka stöd som finns, ha en omvärldsbevakning kring vilka behov som finns för att t.ex. göra adekvata utlysningar eller marknadsföra stöd där medel inte söks.

Projektavslut – syfte, mål, indikatorer

Projektet ”LLU 2.0” ligger inom den lokala utvecklingsstrategins insatsområde 2.6 *Kunskap om lokal ekonomi och metoder för lokal utveckling*. Syftet har varit att öka kunskapen om och möjligheterna till lokal utveckling utifrån utvecklingsaktörernas specifika behov. Målet med projektet har varit att besöka ett representativt urval av lokala och regionala utvecklingsaktörer på Gotland och i intervjuform belysa och besvara frågor kring regional utveckling med dess olika aspekter.

Genom det ömsesidiga kunskaps- och erfarenhetsutbytet som skett dels vid möten med företrädare för 22 stycken utvecklingsaktörer samt redovisningen av detta i här aktuell rapport har projektet uppfyllt syfte och mål.

Utifrån insatsområdet skulle projektet leverera en (1 styck) inventering samt 40 deltagare. Kunskapsunderlaget i form av denna rapport levereras som en inventering. Företrädare för de engagerade utvecklingsaktörerna var totalt 41 stycken. Deltagarförteckningar från samtliga träffar med utvecklingsaktörerna finns dokumenterade.

Bilaga:

Utvärdering av projektet "LLU 2.0"

Intern utvärdering

Projektorganisationen har bestått av kanslipersonal och LAG-ledamöter. En intern utvärdering av projektet "LLU 2.0" har genomförts.

Beskrivning av processen i projektet

I planerings- och ansökningsfasen har både kanslipersonal och LAG-ledamöter deltagit. Urvalet till de kvalitativa intervjuerna gjordes med målsättningen att få till en så bred representation av olika deltagare som möjligt. Särskild vikt lades på en jämförbar representation.

I intervjudelen av projektet har kanslipersonal ansvarat för genomförandet av samtliga intervjuer med de aktörer som ingått i urvalet. En person har i första hand fungerat som mötesledare och en har ansvarat för anteckningar. Fem LAG-ledamöter har deltagit vid ett antal av träffarna. En av dessa ledamöter har också deltagit i den inledande fasen samt i analysen av det sammanställda underlaget.

Formen för intervjuerna har varit av semi-strukturerad karaktär. Under träffarna med utvecklingsaktörerna har vi som grund haft ett antal i förväg fastställda frågor som fasta hållpunkter. Mötesdeltagarna har dock helt fritt kunnat framföra frågor och synpunkter och i vissa delar avvika från de fastställda frågorna för att på så sätt hinna diskutera det som varit viktigast för just dem.

Vi valde av praktiska skäl att klustra vissa projekt och på så sätt träffa flera aktörer vid samma tillfälle. Det visade sig vara både mer tidseffektivt och givande genom att projekten på så sätt fått del av varandras information och erfarenheter som i stora delar kan var allmängiltiga. Det fick också igång diskussioner på ett bra sätt och öppnade på så sätt upp för ett möte med högt i tak.

Deltagarna hade svårt att reflektera över sin roll och betydelse för lokal och regional utveckling i ett vidare sammanhang. Det var också svårt att få inspel för framtiden vad det gäller utvecklingsstrategier. Här borde vi ha förberett deltagarna genom att skicka ut frågor i förväg.

De aktörer som inte hördes av efter inbjudan till träff var ytterst få till antalet och kunde snabbt ersättas med andra deltagare. Genomförandet av intervjuerna bedöms därför ha genomförts planenligt.

Det här har vi lärt oss

Stor tonvikt i projektet "LLU 2.0" lades på att inhämta kunskap och erfarenhet från ett antal utvecklingsaktörer på Gotland. Ett medvetet urval har gjorts för att träffa olika typer av organisationer med en så bred representation som möjligt. Vad gäller modellen som sådan, att träffa och intervjua utvecklingsaktörerna, har vi gjort följande reflektioner.

Vad har gått bra?

Genom att träffas fysiskt finns goda möjligheter att bygga upp ett förtroende. Det kan vara svårt att "skriva av sig" rent allmänt. Att bli lyssnad på är en viktig del i förtroendeskapaandet. De aktörer vi har träffat har till viss del haft direkt nytta av träffarna. Frågor har kunnat besvaras i detta sammanhang. Det finns också ett värde i att få förmedla synpunkter och en förhoppning om att vi kan ta dem vidare.

Sammanfattningsvis har såväl utvecklingsaktörerna vi har träffat, liksom vi själva, tyckt att mötena har varit givande och mer informativa än vad som går att utläsa av skriftliga rapporter och liknande. Vi tror också att det har varit lättare att få svar den här vägen än om motsvarande frågor hade ställts i enkätform. I de fall LAG-ledamöter har deltagit har de också tyckt att mötena har varit mycket givande. Att LAG-ledamöter har deltagit har varit uppskattat från projektägarnas sida.

Svårigheter

Det är svårt eller till och med omöjligt att inom ramen för ett så pass begränsat projekt ta fram förslag på förbättringar och förenklingar. Det finns ambitiösa önskemål men det är också en fråga om rådighet, ansvar, olika regelverk etc. som vi inom projektet inte gått till botten med.

Kontinuerliga kontakter med finansiären under projekttiden uppskattas och efterfrågas. Däremot har aktörerna inte uttryckligen, mer än i undantagsfall, efterfrågat andra former av gemensamma träffar som t.ex. ”projektskola” eller gemensamma och mer allmänna träffar kring erfarenhetsutbyte eller motsvarande. För en del aktörer är det svårt att lägga mer tid utöver vad som ska göras i projekten och man efterlyser därför mer av direkt hjälp.

Slutsats

De utvecklingsaktörer vi har träffat upplever sig sedda och lyssnade på. Att bli lyssnad på är en viktig del i förtroendeskapandet. Vi upplever att denna dialog bidragit till att skapa ett bra underlag och delaktighet för kommande lärande gällande metodutveckling. Det gemensamma lärandet är den röda tråden som löper genom hela projektet.